

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เรื่อง ชื่อผลงาน และเค้าโครงผลงานของผู้เข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ

ด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประเมินข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๑/ว ๑๔๑๒ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดให้ประกาศชื่อผลงานและเค้าโครงผลงานของผู้เข้ารับการประเมิน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ และกำหนดเวลาเพื่อเปิดโอกาสให้มีการทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จึงขอประกาศชื่อผลงานและเค้าโครงผลงานของนางสาวชลธิชา พนมหอม นักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการ ฝ่ายช่วยอำนวยการ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ ตำแหน่งเลขที่ ๓๕ ผู้เข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิทธิมนุษยชนชำนาญการพิเศษ สังกัดและตำแหน่งเลขที่เดิม ประกอบด้วย

๑. ผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ

เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. ผลงานที่เป็นข้อเสนอแนวคิดในการปรับปรุงหรือพัฒนางาน

เรื่อง การจัดทำกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ หากมีผู้ประสงค์ทักท้วงให้ดำเนินการภายใน ๓๐ วันนับแต่วันประกาศ หากครบกำหนดดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดทักท้วง สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะดำเนินการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายพิทักษ์พล บุญมาลิก)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เค้าโครงผลงานและผลงานวิชาการ
ผลงานหรือผลสำเร็จของงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบ
ตำแหน่งประเภทวิชาการ
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ (ชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษ/เชี่ยวชาญ)

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน .....นางสาวชลธิชา...พนมหอม.....
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง .....นักวิชาการสิทธิมนุษยชน..... ระดับ .....ชำนาญการ.....

๑. ชื่อผลงาน การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
ระยะเวลาที่ดำเนินการ ...๑...ปี...(ตั้งแต่ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึง พฤษภาคม ๒๕๖๖)

๒. บทนำ/สภาพปัญหาหรือความสำคัญของเรื่อง

การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็น กระบวนการบริหารจัดการ "เหตุการณ์" ที่อาจเกิดขึ้น และ ส่ง "ผลกระทบ" ต่อ หน่วยงาน เพื่อให้ หน่วยงาน สามารถดำเนินงานให้ "บรรลุ วัตถุประสงค์" ในการจัดตั้งหน่วยงาน รวมทั้งช่วย "เพิ่ม ศักยภาพ" และ "ขีดความสามารถ" ให้หน่วยงาน อีกด้วย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) ในฐานะหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ซึ่งเป็นกลไกการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนระดับประเทศ ตระหนักดีถึงภาวะเหตุการณ์ทั้งปัจจัยภายในและภายนอกที่สามารถส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนั้น เพื่อให้ ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ "ผู้มีส่วนได้เสีย" ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุพันธกิจ (Mission) ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ตั้งไว้ ได้แก่

๑. ดำเนินงานให้เกิดการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย พันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตาม
๒. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักในหลักสิทธิมนุษยชนแก่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึง และคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอย่างเท่าเทียม
๓. ทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนในลักษณะเครือข่ายอย่างเป็นระบบด้วยกระบวนการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน
๔. ประสานความร่วมมือกับสถาบันสิทธิมนุษยชนระดับนานาชาติ

รวมทั้งมุ่งหวังให้การปฏิบัติหน้าที่สามารถบรรลุถึงนโยบายพื้นฐานในการทำงาน ๕ ประการ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดปัจจุบัน (กสม. ชุดที่ ๔) อีกด้วย อันได้แก่

๑. มุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม
๒. ส่งเสริมวัฒนธรรมการเคารพสิทธิมนุษยชน
๓. สร้างและสนับสนุนกระบวนการความร่วมมือขององค์กรเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ
๔. สร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล
๕. เร่งพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

สำนักงาน กสม. จึงจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรของสำนักงาน กสม. ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยสำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถควบคุมความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ โดยบริหารจัดการความเสี่ยงและสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย และสามารถส่งผลให้สามารถดำเนินงานให้สำเร็จตามยุทธศาสตร์ของ กสม. รวมถึงแนวนโยบายพื้นฐานในการทำงานของ กสม. ต่อไป

ทั้งนี้ หลังจากสิ้นสุดปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน กสม. ได้ประมวลผลการดำเนินงานจัดการความเสี่ยงของทุกส่วนราชการในสำนักงาน กสม. ตามแผนที่กำหนดไว้ และได้จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง อันประกอบด้วยการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และการจัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง สำนักงาน กสม. เพื่อเป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงาน กสม. ทุกระดับ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสียว่าสำนักงาน กสม. มีกระบวนการในการกำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. หลักวิชาการ/แนวความคิดที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๑ แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีพื้นฐานการดำเนินการที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากลและแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ^๑ ดังนี้

๑) การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

๒) แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM)

การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางหรือมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) คือ กระบวนการซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากคณะกรรมการขององค์กร ผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ เป็นกระบวนการ ที่จะถูกนำมาเพื่อให้สามารถระบุเหตุการณ์อันอาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร และเพื่อจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร^๒

๓.๒ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และมาตรฐานสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔) นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ชุดที่ ๔

๕) แผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

^๑ คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.. (๒๕๖๔). “แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔.” หน้า ๓.

^๒ เรื่องเดิม. หน้า ๑๕.

๖) ประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขต หน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๗) หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒)

๘) แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๔. สรุปสาระสำคัญและขั้นตอนการดำเนินการ

กรอบการดำเนินงาน/ขั้นตอนสำคัญการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินการการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีของสำนักงาน กสม.^๓ โดยสรุปสาระสำคัญของงาน/ขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

สาระสำคัญของงาน/ขั้นตอนการดำเนินการโดยสรุป
๑. จัดทำแนวทาง/แบบรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. เพื่อให้สำนัก/หน่วย กำหนดโครงการ / ภารกิจที่แต่ละสำนัก/หน่วย เห็นสมควรมีการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๒. รวบรวมรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตาม ข้อ ๑. และ เรียบเรียง วิเคราะห์ เพื่อจัดทำรายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๓. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เสนอผู้กำกับดูแลสำนักงานและเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้อง
๔. จัดทำแนวทาง/แบบรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้สำนัก/หน่วย ดำเนินการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนัก/หน่วยตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. รวบรวมรายงานผล ตาม ข้อ ๔. และ เรียบเรียง วิเคราะห์ เพื่อจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
๖. จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ เสนอผู้กำกับดูแลสำนักงานและเผยแพร่ต่อผู้เกี่ยวข้อง

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี) ..... (ไม่มี).....

๖. ผลงานในส่วนที่ผู้เสนอเป็นผู้ดำเนินการ/ปฏิบัติ (ระบุรายละเอียดของผลงานพร้อมทั้งสัดส่วนของผลงาน) .....ดำเนินการตามขั้นตอนการดำเนินการ ขั้นตอนที่ ๑ - ๖.....

^๓ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ พคคจ ๘ ลงวันที่ ๒๕๖๔/๑๕๒๒กยณ ๒๕๖๔.

๗. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)

(๑) เชิงปริมาณ : เอกสารรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย

๑. แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. รายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) เชิงคุณภาพ : ๑. ลดโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสำนักงาน กสม. ในการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. สำนักงาน กสม. มีเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรทุกระดับเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

๘.๑ ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงาน กสม. สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และตอบสนองความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ สามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ สร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ว่ามีวิธีการบริหารงานที่โปร่งใส (Transparency) มีบริหารธรรม (Good governance) และ มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน (Accountability)^๔ และแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานได้ตามกฎหมายวินัยการเงินการคลัง^๕ (มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และ วรรคสาม มาตรา ๔๗ และ มาตรา ๗๙)

๘.๒ ความรับผิดชอบต่อ (Accountability) ต่อความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งสำนักงาน กสม.

๙. ความยุ่งยากในการดำเนินการ/ปัญหา/อุปสรรค

๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน กสม. ดำเนินงานเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นปีที่ ๒ โดยงานการบริหารจัดการความเสี่ยงปีแรก (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔) ดำเนินการโดยหน่วยตรวจสอบภายในซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ อย่างไรก็ตาม ได้มีความเห็นให้ถ่ายโอนงานจากหน่วยตรวจสอบภายในเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามหนังสือหน่วยตรวจสอบภายใน ที่ สม ๐๐๑๐/๒๔๔ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.

ดังนั้น การดำเนินงานเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงเป็นการดำเนินการในระยะเปลี่ยนผ่านผู้รับผิดชอบหลักของสำนักงาน กสม. (ปัจจุบันสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์เป็นผู้ดำเนินงานในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ) จึงต้องอาศัยประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อรับช่วงและพัฒนางานการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ให้สามารถเป็นเครื่องมือในการบริหารงานตามวัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ต่อไป

๒) สำนักงาน กสม. มีการปรับปรุงโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงาน กสม. ตามประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วน

^๔ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (๒๕๕๖). สิทธิในชีวิต / กมล กมลตระกูล. สืบค้นจาก <http://library.nhrc.or.th/ULIB/dublin.php?ID=๘๖๖๒>.

^๕ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑. (๒๕๖๑, ๑๙ เมษายน), ราชกิจจานุเบกษา, ๑๓๕(ตอนที่ ๒๗ ก), ๑-๒๓.

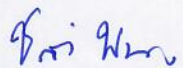

ราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป^๖ ส่งผลให้กระบวนการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และการรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ล่าช้า ไปบ้างในการรวบรวมข้อมูลจากส่วนราชการในสังกัดสำนักงาน กสม.

๑๐. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นปีที่สอง ดังนั้นเพื่อพัฒนาระบบการประเมินขีดความสามารถ^๗ ของสำนักงาน กสม. อย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรม และสร้างความเข้มแข็งให้กับสำนักงาน กสม. ซึ่งเป็นหน่วยสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ให้กับ กสม. ต่อไป จึงควรส่งเสริมและพัฒนางานการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ให้สามารถเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการบริหารองค์กรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยปัจจุบัน (ปี ๒๕๖๖) สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ของสำนัก/หน่วยในสังกัดสำนักงาน กสม. ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารโครงการ/งานหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน^๘/ภารกิจการจัดตั้งองค์กร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และสามารถประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน การบริหารงบประมาณ ตลอดจนการวางแผนปรับปรุงพัฒนางานไปในทิศทางที่เหมาะสม จนสามารถดำเนินงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหน่วยงานอย่างแท้จริง

ขอรับรองว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อผู้เสนอผลงาน .....
(ท.ร. ฐลสิทธิ์ พนมงาม)
ตำแหน่ง ..... หัวหน้าศูนย์ฯ สำนัก/หน่วยฯ
วันที่ ..... ๑๒ ก.ย. ๒๕๖๖

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....
(นายพรทรมณ์ นิยะบุตร)
ตำแหน่ง ..... ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
วันที่ ..... ๑๒ ก.ย. ๒๕๖๖
(ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ)

ลงชื่อ.....
(นายพรทรมณ์ นิยะบุตร)
ตำแหน่ง ..... ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
วันที่ ..... ๑๒ ก.ย. ๒๕๖๖

(ผู้อำนวยการสำนัก/หน่วย ที่ผู้เข้ารับการประเมินสังกัดในปัจจุบัน)

^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙/ตอนที่ ๖๑ ก/หน้า ๑๕/๓ ตุลาคม ๒๕๖๕.

^๗ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (กันยายน ๒๕๕๘) มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. หน้า

๑๔๘ - ๑๔๗.

^๘ เรื่องเดิม. หน้า ๑๔๙.

ข้อเสนอแนวทางการปรับปรุงหรือพัฒนางาน
ตำแหน่งประเภทวิชาการ
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับ (ชำนาญการ/ชำนาญการพิเศษ/เชี่ยวชาญ)

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน .....นางสาวชลธิชา.....พนมหอม.....

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง .....นักวิชาการสิทธิมนุษยชน..... ระดับ .....ชำนาญการ.....

๑. ชื่อเรื่อง การจัดทำกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย
วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ

๒. บทนำ/หลักการและเหตุผล/ความสำคัญของเรื่อง

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (สำนักงาน กสม.) เป็นส่วนราชการและมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) มีหน้าที่สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร อันได้แก่การส่งเสริมให้เกิดการเคารพและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ในประเทศ สร้างเสริมวัฒนธรรมเคารพสิทธิมนุษยชน โดยการร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายสุดท้าย คือ การให้สังคมไทยตระหนักและเคารพในสิทธิมนุษยชน

อนึ่ง พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ที่กระทรวงการคลังกำหนด

สำนักงาน กสม. ตระหนักดีถึงความจำเป็นที่ต้องมีการกำกับดูแลการดำเนินงานขององค์กรให้มีมาตรฐานการ จัดการองค์กรที่ดี ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาเหตุการณ์หรือปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ที่สามารถส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสม. และกำหนดวิธีในการตอบสนองหรือควบคุมความเสี่ยงตาม ความเหมาะสม เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า กสม. จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายให้บรรลุพันธกิจ (Mission) ที่ตั้งไว้ โดยสำนักงาน กสม. ได้ดำเนินการจัดทำแผนการบริหารจัดการ ความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและ สร้างความเข้าใจแก่บุคลากรเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน และเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไป ตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถควบคุม ความเสี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ การดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่าจะบรรลุวัตถุประสงค์ ด้านการ ดำเนินงาน ด้านการรายงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ โดยบริหารจัดการความเสี่ยง และสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ยุทธศาสตร์ของ กสม. รวมถึง แนวนโยบายพื้นฐานในการทำงานของ กสม.

๓. หลักวิชาการ/แนวความคิด/ยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน

๓.๑ แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีพื้นฐาน การดำเนินการที่สอดคล้องตามมาตรฐานสากลและแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ^๑ ดังนี้

^๑ คณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.. (๒๕๖๔). “แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ สำนักงาน กสม. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔.” หน้า ๓.

๑) การบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)

การบริหารความเสี่ยงตามแนวทางหรือมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) คือ กระบวนการซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากคณะกรรมการขององค์กร ผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ เป็นกระบวนการ ที่จะถูกนำมาเพื่อให้สามารถระบุเหตุการณ์อันอาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อองค์กร และเพื่อจัดการความเสี่ยง ให้อยู่ภายในระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะทำให้เกิด ความเชื่อมั่นได้อย่างสมเหตุสมผลเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร^๖

๒) แนวทางการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM)

ประโยชน์ของ ERM :

- (๑) จัดให้กลยุทธ์ต่าง ๆ เข้ากันได้กับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)
- (๒) ช่วยให้การตัดสินใจในเรื่องการโต้ตอบกับความเสี่ยงทำได้ดีขึ้น
- (๓) ลดสิ่งที่ไม่คาดฝันและความสูญเสียที่จะเกิดในการดำเนินงาน
- (๔) ทำให้การระบุและจัดการความเสี่ยงที่ต่อเนื่องกันหรือคาบเกี่ยวกันอย่างทั่วถึงทุกระดับ
- (๕) การมองถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้นได้ ทำให้อาจมองเห็นโอกาสและฉวยโอกาสนั้น

อย่างเชิงรุกได้

(๖) การบริหารและใช้ทรัพยากรได้อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์ของ ERM :

- (๑) วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategies): เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายในระดับสูงซึ่งต้องเป็นแนวทางเดียวกันและต้องสนับสนุนวัตถุประสงค์ขององค์กร
- (๒) วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations): มีการใช้ทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- (๓) วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting): การรายงาน (รายงานด้านการเงินและไม่ใช่ด้านการเงิน) ขององค์กรมีความน่าเชื่อถือได้
- (๔) วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance): องค์กรได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้บังคับองค์กร

๓.๒ กฎหมาย กฎ ระเบียบ และมาตรฐานสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.

- ๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
- ๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐
- ๓) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๔) นโยบายคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ชุดที่๔
- ๕) แผนยุทธศาสตร์ กสม. พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

๖) ประกาศคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในและขอบเขตหน้าที่และอำนาจของส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

๗) อำนวยการหน้าที่ของคณะกรรมการตามคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๒๑๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

^๖ เรื่องเดิม. หน้า ๑๕.

๘) หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒)

๙) แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว ๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๔. บทวิเคราะห์/ข้อเสนอ

TRANSPARENCY^๓ (ความโปร่งใส) เป็นหลักการพื้นฐานที่ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรรูปแบบใด ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม หรือ องค์กรระดับใด ระดับท้องถิ่น ระดับรัฐ/ประเทศ หรือระดับระหว่างประเทศ พึงมี ทั้งนี้ แนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการองค์กรตามมาตรฐานสากลและเป็นแนวทางที่เป็นที่ยอมรับ อีกทั้งตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องวินัยการเงินการคลังของรัฐ^๔ ยังกำหนดให้หน่วยงานที่รับจัดสรรงบประมาณแผ่นดินต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อให้เป็นเครื่องยืนยัน/ตัวชี้วัดว่าหน่วยงานที่รับงบประมาณแผ่นดินดังกล่าวสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร

การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็น กระบวนการบริหารจัดการ "เหตุการณ์" ที่อาจเกิดขึ้น และ ส่ง "ผลกระทบ" ต่อ หน่วยงาน เพื่อให้ หน่วยงาน สามารถดำเนินงานให้ "บรรลุ วัตถุประสงค์" ในการจัดตั้งหน่วยงาน รวมทั้งช่วย "เพิ่มศักยภาพ" และ "ขีดความสามารถ" ให้หน่วยงานให้มีความสามารถในการบริหารจัดการงานให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

ผนวกกับตามมาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น การพิจารณาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยังระบุให้ประเด็น ความสามารถในการบริหารโครงการหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงาน เป็น ๑ ใน ๖ ประเด็นสำคัญของการประเมินขีดความสามารถของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ^๕ อีกด้วย โดยมีข้อสรุปตามมาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติควรมีการพัฒนาแนวทางในการบริหารจัดการองค์กร ทั้งในเรื่อง โครงสร้างพื้นฐาน ระบบการพัฒนางานองค์กร ระบบการบริหารงบประมาณ และการพัฒนาความเชี่ยวชาญและศักยภาพในการทำงาน ทั้งนี้ ควรมีการประเมินขีดความสามารถในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ตามแนวทางสากล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด^๖ ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานในการทำงาน ๕ ประการ ของ กสม. ชุดที่ ๔ ข้อ ๔ : สร้างความเชื่อมั่นต่อบทบาทของ กสม. ในระดับสากล และ ข้อ ๕ : เร่งพัฒนาสำนักงาน กสม. ให้มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ทั้งนี้ ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการนำกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปใช้ควรมีขั้นตอน/วิธีการ/กระบวนการดำเนินการ อาทิ สร้างฐานข้อมูลที่มี

^๓ TRANSPARENCY ความโปร่งใส ความโปร่งใสมีความหมายหลายมิติ ทั้งทางกายภาพ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐกิจ การค้า การปกครอง และการเมือง ซึ่งมีลักษณะที่สามารถมองได้โปร่งใสไม่มีสิ่งใดปกปิด ดังนั้นการกระทำสิ่งใด ไม่ว่าในสถานการณ์ใด หากมีความโปร่งใсы่อม สามารถเห็นได้โดยชัดเจนในทุกด้าน โดยปราศจากสิ่งปิดบังอำพราง เป็นลักษณะของการมีธรรมาภิบาล การเมือง การปกครอง การค้า การบริหารจัดการอย่างมีความโปร่งใสเป็นการดำเนินการที่มีความเที่ยงตรงและเที่ยงธรรมตรวจสอบได้ นำมาซึ่งความยุติธรรมต่อสมาชิกของสังคมนั้นๆ (ศัพท์สิทธิมนุษยชน เล่ม ๑, หน้า ๑๘๕).

^๔ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง.

^๕ การประเมินขีดความสามารถ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการพิจารณาศักยภาพในการปฏิบัติงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยเฉพาะในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) ความสามารถในการระบุ และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ๒) ความสามารถในการจัดโครงสร้าง พื้นฐานและการบริหาร ทรัพยากรบุคคล ๓) ความเชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน เฉพาะด้าน เช่น ด้านความ เสมอภาคทางเพศ ด้านสิทธิเด็ก หรือ งานการดูแลผู้ลี้ภัย ฯลฯ ๔) ความสามารถในการ จัดการปริมาณคดีและ ข้อร้องเรียน ๕) ความสามารถในการบริหาร โครงการหรือกิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนงาน ๖) ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ กับระบบสหประชาชาติโดยเฉพาะ อย่างยิ่งกับ OHCHR และ UNDP รวมถึงองค์กรเอกชน (NGOs) ในท้องถิ่น และหน่วยงานเครือข่าย ในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ องค์กรสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

^๖ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (๒๕๕๘).มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. หน้า ๑๔๙.

ข้อมูลครบถ้วนและสามารถใช้งานได้ง่ายบนเว็บไซต์ของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ยังมีประโยชน์ต่อการเพิ่มความโปร่งใส (TRANSPARENCY) และทำให้สาธารณชนสามารถติดตามและเข้าถึง (ACCESSIBILITY)^๗ การทำงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ง่ายขึ้น สร้างระบบการสื่อสารที่ดีภายในสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อให้การติดต่อประสานงาน ระหว่างแต่ละบุคคล/หน่วยงานย่อยในสถาบันฯ ทำได้ง่าย รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับคณะทำงานหรือคณะกรรมการภายนอกอีกด้วย^๘

ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพในเรื่องความสามารถในการบริหาร โครงการหรือกิจกรรม ให้เป็นไปตามแผนงาน และ สร้างความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแก่ "ผู้มีส่วนได้เสีย" ของสำนักงาน กสม. ว่าจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร สร้างความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของสำนักงาน กสม. ว่ามีวิธีการบริหารงานที่โปร่งใส (TRANSPARENCY) และ มีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน (ACCOUNTABILITY)^๙ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการดำเนินงานได้ตามกฎหมายวินัยการเงินการคลัง^{๑๐} (มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และ วรรคสาม มาตรา ๔๗ และ มาตรา ๗๙) โดย "ผู้มีส่วนได้เสีย" ขององค์กรสามารถเข้าถึงข้อมูล (ACCESSIBILITY) เพื่อตรวจสอบได้โดยง่าย จึงมีข้อเสนอแนวความคิดการปรับปรุงหรือพัฒนา งานเรื่อง การจัดทำกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ โดยมี กระบวนการการดำเนินการ/ผลผลิตที่ได้รับ/ขั้นตอนของกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ โดยสรุป ดังภาพประกอบ ดังต่อไปนี้

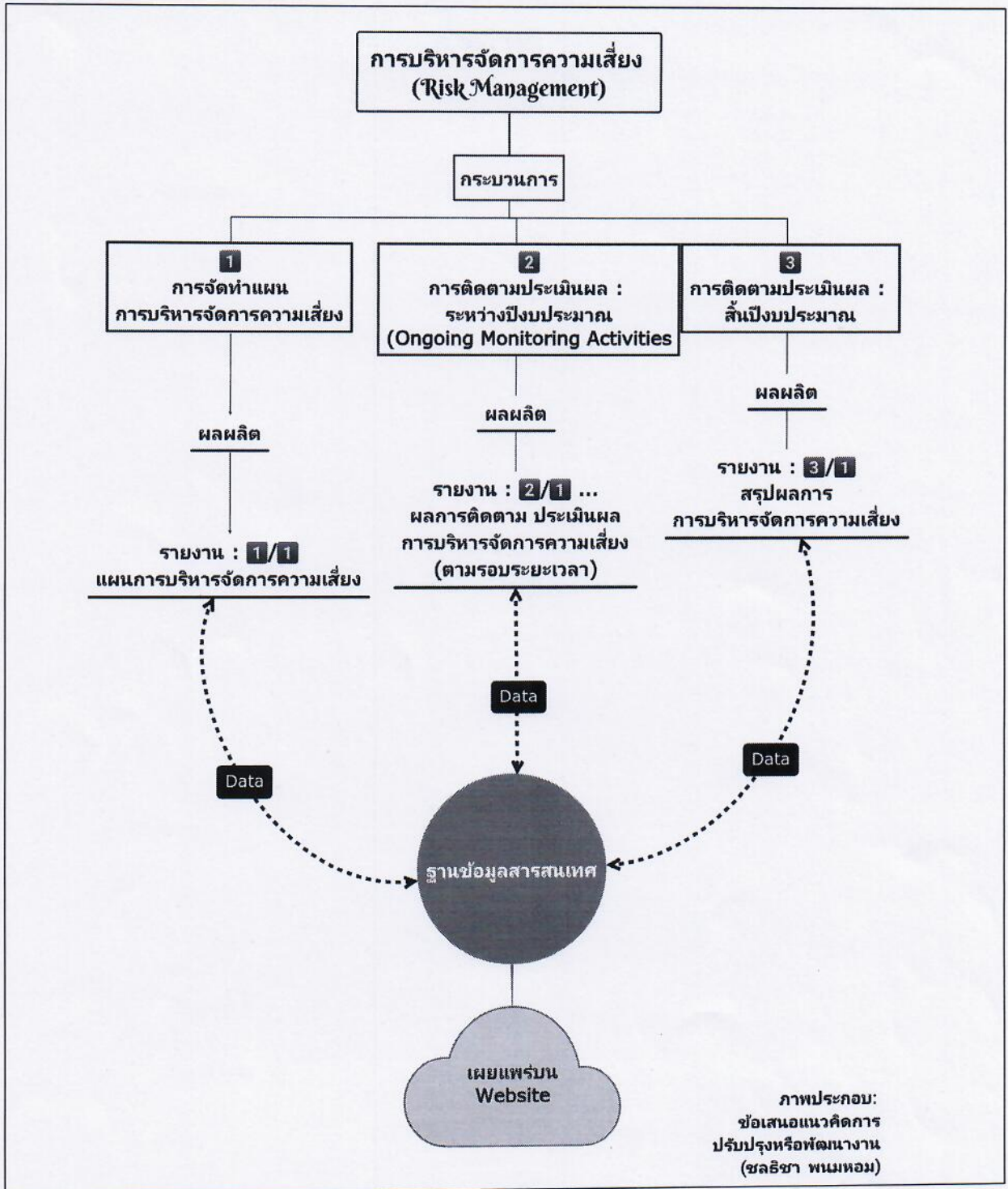
^๗ ACCESSIBILITY การเข้าถึงได้ การเข้าถึงได้ เป็นองค์ประกอบสำคัญของสิทธิมนุษยชน การเข้าถึงได้ เป็นปัจจัยที่ทำให้บุคคลสามารถบรรลุถึงการมีสิทธิ และการใช้สิทธิ ใน "ข้อคิดเห็นร่วมอันสำคัญ (General Comment)" คณะกรรมการ สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้เน้นว่ารัฐต้องใช้มาตรการทั้ง ปวงเพื่อให้บุคคลได้เข้าถึงทรัพยากรและการบริการต่างๆ ของรัฐโดย ปราศจากการเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นต้องใช้มาตรการเชิงยืนยัน สิทธิแก่ กลุ่มด้อยโอกาสเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเข้าถึงบริการต่างๆ ได้จริง ในด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง การเข้าถึงได้หมายความว่า บุคคลสามารถเข้าถึงกลไกการคุ้มครองจากรัฐ และสามารถเข้าถึง กระบวนการแก้ไขเยียวยาเมื่อถูกละเมิดสิทธิ ดังนั้นกลไกการคุ้มครองและ การเยียวยา แก่ไขนอกรากรัฐจัดให้มีขึ้นแล้ว จะต้องทำให้มั่นใจว่าบุคคล สามารถมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการใช้กลไกเหล่านั้น (คัพสิทธิมนุษยชน เล่ม ๑. หน้า ๖.)

^๘ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (๒๕๕๘).มาตรฐานและแนวทางการดำเนินงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. หน้า ๑๓๙.

^๙ ACCOUNTABILITY หลักความรับผิดชอบต่อผลที่ตามมา หมายถึง ผู้ละเมิดสิทธิมนุษยชนทั้งหมดต้องรับผิดชอบต่อผลที่ตามมา เช่น การลงทุน หรือ โครงการเมกะโปรเจกต์ของรัฐ และบริษัทเอกชน ถ้าหากว่ามีผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมหรือทำให้ประชาชนต้องสูญเสียอาชีพ หรือสูญเสียปัจจัยดำรงชีพ รัฐบาลหรือผู้ลงทุนต้องรับผิดชอบต่อผลที่ตามมา โดยการชดเชย หรือจัดหาปัจจัยดำรงชีพใหม่ให้ หรือ ลงทุนฝึก อาชีพใหม่ให้ หรือยุติโครงการนั้นๆ. (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (๒๕๕๖). สิทธิในชีวิต / กมล กมลตระกูล. หน้า ๗

^{๑๐} พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑. (๒๕๖๑, ๑๙ เมษายน), ราชกิจจานุเบกษา, ๑๓๕(ตอนที่ ๒๗ ก), ๑-๒๓.

๕. แผนงาน/แนวทางการดำเนินการ

กรอบการดำเนินงานการจัดทำกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ เป็นไปตามกรอบของหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. (คำสั่ง กสม. ที่ ๒๑๘/๒๕๖๕ สั้ ญ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๕) ในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.^{๑๑}

แนวทางการดำเนินการ	หมายเหตุ
๑. จัดทำแนวทาง/กรอบการดำเนินการ/แบบรายงานตามกระบวนการการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) คือ ๑) การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒) การติดตามประเมินผล : ระหว่างปีงบประมาณ (Ongoing Monitoring Activities) และ ๓) การติดตามประเมินผล : สิ้นปีงบประมาณ	
๒. เสนอแนวทาง/กรอบการดำเนินการ/แบบรายงาน ตามข้อ ๑. ต่อคณะกรรมการประเมินผลการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.	
๓. หน่วยงานในสังกัดดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามกระบวนการตามข้อ ๑. และประเมินผลและรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน	ผลลัพธ์ : การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารโครงการหรือกิจกรรมให้ เป็นไปตามแผนงาน
๔. รวบรวม เรียบเรียง วิเคราะห์ และ จัดทำรายงานสรุปผลการรวมการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงาน กสม. คือ ๑) รายงานแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ๒) รายงานผลการติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง(ตามรอบระยะเวลา) และ ๓) รายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสนอผู้กำกับดูแล รวมถึงเผยแพร่รายงานให้ผู้มีส่วนได้เสียภายในองค์กร	ผลผลิต : ข้อมูล (DATA) เรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.
๕. รวบรวมข้อมูลรายงานตาม ข้อ ๔ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ของสำนักงาน กสม.	ผลลัพธ์ : ตัวชี้วัดด้านความโปร่งใส (Transparency)

^{๑๑} ข้อ ๔. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ข้อ ๕. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ข้อ ๖. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ข้อ ๗. รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.

แนวทางการดำเนินการ	หมายเหตุ
๖. เสนอผู้บริหารเพื่อขอความเห็นชอบนำฐานข้อมูลสารสนเทศเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เผยแพร่บน Website ของสำนักงาน กสม.	ผลลัพธ์ : ตัวชี้วัดด้านความรับผิดชอบ (Accountability) และ การเข้าถึง (ACCESSIBILITY)

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๖.๑) "ผู้มีส่วนได้เสีย" ขององค์กรสามารถเข้าถึง (ACCESSIBILITY) ข้อมูลสารสนเทศเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. เพื่อตรวจสอบได้โดยง่าย อันเป็นตัวชี้วัดถึงความรับผิดชอบ (Accountability)^{๑๒} ต่อผลการดำเนินงานของสำนักงาน กสม.

๖.๒) สำนักงาน กสม. มีเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจแก่บุคลากรทุกระดับเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๖.๓) ลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสำนักงาน กสม.

๖.๔) สำนักงาน กสม. มีกระบวนการติดตามประเมินผลงาน/โครงการโดยใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อสร้างการกระตุ้น การขับเคลื่อนการดำเนินงาน และการติดตามผลอันเกิดจากการนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ไปใช้เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม.

๖.๕) สำนักงาน กสม. มีฐานข้อมูลอ้างอิงในระบบสารสนเทศเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. (รูปแบบรายงาน/report) แสดงถึงความโปร่งใส (Transparency) ในการทำงาน และเป็นไปตามกฎหมายวินัยการเงินการคลัง^{๑๓} (มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และ วรรคสาม มาตรา ๔๗ และ มาตรา ๗๙)

๗. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๗.๑) สำนักงาน กสม. มีกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ในระบบสารสนเทศ ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๗.๒) สำนักงาน กสม. มีฐานข้อมูลอ้างอิงในระบบสารสนเทศเรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงของสำนักงาน กสม. (รูปแบบรายงาน/report) แสดงถึงความโปร่งใส (Transparency) ในการทำงาน และเป็นไปตามกฎหมายวินัยการเงินการคลัง^{๑๔} (มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง และ วรรคสาม มาตรา ๔๗ และ มาตรา ๗๙)

๘. เจ็อนไขความสำเร็จและอื่นๆ

การจัดทำกลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารโครงการหรือกิจกรรมให้เป็นไปตามแผนงานแก่บุคลากรของสำนักงาน กสม. โดยใช้เครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เพื่อบริหารจัดการ "เหตุการณ์" / "สถานการณ์" ที่อาจเกิดขึ้น และ ส่ง

^{๑๒} สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (๒๕๕๖). สิทธิในชีวิต / กมล กมลตระกูล. สืบค้นจาก <http://library.nhrc.or.th/ULIB/dublin.php?ID=8662>.

^{๑๓} พระราชบัญญัติวินัยการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑. (๒๕๖๑, ๑๙ เมษายน), ราชกิจจานุเบกษา, ๑๓๕(ตอนที่ ๒๗ ก), ๑-๒๓.

^{๑๔} เรื่องเดิม.

"ผลกระทบ" (Impact) ต่อ หน่วยงานในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ หน่วยงาน สามารถดำเนินงานให้ "บรรลุวัตถุประสงค์" อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาเพื่อให้บุคลากรได้ เรียนรู้จากการนำเครื่องมือการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) ไปใช้ปฏิบัติงานจริง ("Learning by doing" "หรือ "การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง")^{๑๔} เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในการหาวิธีการตอบสนองต่อเหตุการณ์/สถานการณ์โดยบริหารเหตุการณ์ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างมืออาชีพ ทั้งนี้ การจะดำเนินการดังกล่าวให้บรรลุผลสำเร็จต้องขึ้นอยู่กับนโยบายของผู้บริหารองค์กรที่ต้องส่งเสริมให้กลไกการติดตามงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ลงชื่อผู้เสนอผลงาน ..... ชัชวาล วัฒน
(น.ส. ชลลิตา วัฒน) .....
ตำแหน่ง ..... ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา .....
วันที่ ..... 12 ก.ย. 2566 .....

^{๑๔} "Learning by doing" "หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง" โดย จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ปรัชญาของ จอห์น ดิวอี้ เป็นปรัชญาที่ยกย่องประสบการณ์ ผู้เรียนต้องเรียนรู้จากการกระทำในสถานการณ์จริง การศึกษาตามทัศนะของจอห์น ดิวอี้ คือ ความเจริญ งดงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง เป็นการจัดการกิจกรรมในลักษณะกลุ่มปฏิบัติการที่เรียนรู้ด้วยประสบการณ์ตรงจากการเผชิญสถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการกระทำ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ฟังคิด ฟังลงมือทำ ฟังทักษะกระบวนการ การต่างๆ ฟังการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และฝึกทักษะการแสวงหาความรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้แบบแก้ ปัญหา เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนคิดเป็นและแก้ปัญหาเป็น โดยให้นำวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ บางครั้งก็เรียนวิธีสอนนี้ว่าการสอนแบบวิทยาศาสตร์. (Supitcha Tubpoom. สืบค้นจาก http://supitcha044.blogspot.com/p/blog-page_12.html).